

УДК 338.45:65.01
DOI: 10.60022/2(6)-28S

Охріменко Ігор Віталійович

доктор економічних наук, професор, ректор
Київський кооперативний інститут бізнесу і права, Україна

Okhrimenko Ihor

Doctor of Economics, Professor, Rector
Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Ukraine
ORCID: 0000-0003-3607-870X

Лутковська Світлана Михайлівна

доктор економічних наук, професор
проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Вінницький національний аграрний університет, Україна

Lutkovska Svitlana

Doctor of Economic Sciences, Professor
Vice-Rector for Scientific, Pedagogical and Educational Work
Vinnytsia National Agrarian University, Ukraine
ORCID: 0000-0002-8350-5519

Колесник Тетяна Василівна

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії
в.о. директора ВСП «Технологічно-промисловий фаховий коледж
Вінницького національного аграрного університету»
Вінницький національний аграрний університет, Україна

Kolesnyk Tetiana

PhD in Economics, Associate Professor
Associate Professor of the Administrative Management Department and Alternative Energy Sources
Vinnytsia National Agrarian University, Ukraine
ORCID: 0000-0002-2061-3184

Білик Олександр Анатолійович

кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
Черкаський державний технологічний університет, Україна

Bilyk Oleksandr

PhD in Historical Sciences, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Management and Business Administration
Cherkasy State Technological University, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6793-325X

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕСУ І ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЕКО-СТРУКТУР В УМОВАХ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ІННОВАЦІЙНОГО ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Анотація. У статті досліджено теоретико-методичні та прикладні аспекти організаційного розвитку бізнесу в умовах цифрової трансформації на прикладі інноваційного органічного виробництва. Обґрунтовано, що в сучасних умовах глобальної нестабільності, воєнних викликів та екологічних загроз цифровізація економічних процесів стає стратегічним чинником підвищення конкурентоспроможності підприємницьких еко-структур. Визначено, що управління організаційним розвитком потребує адаптації управлінських структур, формування інноваційної корпоративної культури та розвитку цифрових компетентностей персоналу, що забезпечує ефективне управління змінами в бізнесі. На основі запропонованого методичного підходу проведено оцінку стадій життєвого циклу аграрних підприємств органічного сектору за агрегованим індикатором динаміки, що дало змогу виявити етапи становлення, зрілості, спаду та зростання. Доведено, що більшість підприємств демонструють позитивну динаміку розвитку, переходячи до стадії зростання у прогностичному періоді. Запропонований підхід дозволяє комплексно оцінити рівень рентабельності, темпи економічного

зростання та ефективність організаційних рішень. Для визначення рівня конкурентоспроможності органічної продукції використано модифіковану матрицю Нільсена, що забезпечила кількісну оцінку ефективності діяльності підприємств за груповими критеріями – виробничими, фінансовими, збутовими та товарними. Результати дослідження підтвердили, що цифрова трансформація є ключовим механізмом модернізації системи управління органічним виробництвом і забезпечення його сталого розвитку. Зроблено висновок, що реалізація інноваційних підходів до управління змінами сприяє зміцненню стійкості аграрних підприємств, оптимізації ресурсного потенціалу та формуванню конкурентних переваг на національному й міжнародному ринках. Отримані результати можуть бути використані для розроблення стратегій цифрової модернізації органічного виробництва та удосконалення організаційного розвитку бізнесу в умовах інноваційної економіки.

Ключові слова: організаційний розвиток, бізнес, цифрова трансформація, підприємництво, еко-структури, управління змінами, інновації, органічне виробництво.

ORGANIZATIONAL BUSINESS DEVELOPMENT AND DIGITAL TRANSFORMATION OF ENTREPRENEURIAL ECO-STRUCTURES IN THE CONTEXT OF CHANGE MANAGEMENT OF INNOVATIVE ORGANIC PRODUCTION

Abstract. The article investigates theoretical, methodological and applied aspects of organizational business development in the context of digital transformation using the example of innovative organic production. It is substantiated that in modern conditions of global instability, military challenges and environmental threats, the digitalization of economic processes is becoming a strategic factor in increasing the competitiveness of entrepreneurial eco-structures. It is determined that organizational development management requires the adaptation of management structures, the formation of an innovative corporate culture and the development of digital competencies of personnel, which ensures effective management of changes in business. Based on the proposed methodological approach, an assessment of the stages of the life cycle of agricultural enterprises in the organic sector was carried out using an aggregated indicator of dynamics, which made it possible to identify the stages of formation, maturity, decline and growth. It is proven that most enterprises demonstrate positive development dynamics, moving to the growth stage in the forecast period. The proposed approach allows for a comprehensive assessment of the level of profitability, economic growth rates and the effectiveness of organizational decisions. To determine the level of competitiveness of organic products, a modified Nielsen matrix was used, which provided a quantitative assessment of the efficiency of enterprises according to group criteria – production, financial, sales and product. The results of the study confirmed that digital transformation is a key mechanism for modernizing the organic production management system and ensuring its sustainable development. It was concluded that the implementation of innovative approaches to change management contributes to strengthening the sustainability of agricultural enterprises, optimizing resource potential and forming competitive advantages in national and international markets. The results obtained can be used to develop strategies for digital modernization of organic production and improving organizational development of business in an innovative economy.

Keywords: organizational development, business, digital transformation, entrepreneurship, eco-structures, change management, innovation, organic production.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобальної нестабільності, воєнних викликів та екологічних загроз питання організаційного розвитку бізнесу набуває стратегічного значення, особливо у сфері інноваційного органічного виробництва. Цей сектор формується як ключовий драйвер сталого економічного зростання, забезпечуючи синергію між екологічною безпекою, соціальною відповідальністю та конкурентоспроможністю підприємницьких структур. Водночас динаміка ринку, цифровізація економічних процесів і поява нових бізнес-моделей потребують переосмислення традиційних підходів до управління організаційними змінами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цифрова трансформація стає визначальним чинником ефективності розвитку підприємницьких еко-структур, оскільки сприяє оптимізації управлінських процесів, підвищенню продуктивності праці, прозорості взаємодії з партнерами та споживачами, а також створенню нової доданої вартості на основі інновацій [6-7]. Впровадження цифрових технологій

у систему управління органічним виробництвом відкриває можливості для формування «розумних» агропродовольчих мереж, моніторингу якості продукції, ефективного використання ресурсів і мінімізації екологічного впливу [3-4; 13; 15].

Разом з тим, процеси організаційного розвитку вимагають адаптації структур управління, трансформації корпоративної культури, підвищення цифрових компетентностей персоналу та створення інноваційного середовища. Управління змінами в умовах цифрової економіки стає не лише інструментом модернізації, а й запорукою виживання бізнесу в умовах турбулентності ринку [5; 14].

Отже, актуальність теми зумовлена необхідністю наукового обґрунтування теоретико-методичних засад і практичних механізмів організаційного розвитку бізнесу на засадах цифрової трансформації, що забезпечують інноваційне оновлення підприємницьких еко-структур органічного виробництва, підвищення їхньої стійкості, ефективності та конкурентоспроможності у контексті управління змінами.

Мета статті (постановка завдання) – аналіз організаційного розвитку бізнесу і цифрової трансформації підприємницьких еко-структур в умовах управління змінами інноваційного органічного виробництва.

Виклад основного матеріалу. Наступний блок вивчення стратегії економічного розвитку органічної продукції в аграрних підприємствах – визначення стадії життєвого циклу аграрних підприємств за агрегованим індикатором динаміки.

Для отримання агрегованого індикатора стадії життєвого циклу сільськогосподарського підприємства розраховується середній темп зростання за формулою середньої геометричної за значеннями якого визначено стадії життєвого циклу підприємств.

Розроблений методичний підхід до визначення стадії життєвого циклу сільськогосподарського підприємства побудований на використанні агрегованого індикатора динаміки, який узагальнює темпи зростання рівня рентабельності, як результативного стратегічного показника економічного розвитку органічної продукції аграрного підприємства, що дає можливість відслідкувати зміни найбільш суттєвих характеристик підприємства в процесі його руху по кривій життєвого циклу: ринкової активності, масштабів діяльності, а також врахувати особливості діяльності підприємств аграрної сфери.

При цьому розмежування стадій життєвого циклу сільськогосподарського підприємства здійснено відповідно до економічних особливостей кожної з них: стадія спаду має місце, коли діяльність скорочується, темпи розвитку не досягають 100%; стадія зрілості – за умов помірного зростання показників індикаторів (від 100% до 120%); стадія зростання – коли відбувається прискорене зростання показників (> 120%). На стадії становлення зазвичай перебувають підприємства, які нещодавно розпочали свою діяльність [2].

Прослідкуємо фактичні та запропоновані прогностні темпи зростання рівня рентабельності обраних провідних аграрних підприємствах Полтавського регіону за останній період (табл. 1).

Таблиця 1

Фактичні та запропоновані прогностні темпи зростання рівня рентабельності провідних аграрних підприємствах Полтавського регіону, 2020-2024, 2026 рр.

ТОВ «Арніка ФІД»		
Роки	Рівень рентабельності, %	Темп зростання базисний, %
2020	15,73	106,31
2021	16,36	110,57
2022	8,56	57,83
2023	10,32	69,75
2024	20,73	140,06
2026	21,12	142,71
ПП «Агроекологія»		
Роки	Рівень рентабельності, %	Темп зростання базисний, %
2020	8,42	104,17
2021	18,06	214,55
2022	27,83	154,11
2023	35,71	128,32
2024	35,31	98,86
2026	53,64	151,92

Продовження таблиці 1

СТОВ «Воскобійники»		
Роки	Рівень рентабельності, %	Темп зростання базисний, %
2020	10,18	68,80
2021	13,60	91,88
2022	32,16	217,27
2023	25,68	173,50
2024	14,70	99,34
2026	27,71	187,24

Джерело: складено на основі [1-2; 8-12]

Визначаємо стадії життєвого циклу аграрних підприємств за агрегованим індикатором динаміки аграрних підприємств ґрунтуючись на фактичних показниках рівня рентабельності, на прогнозному його значенні і на темпах їх зростання (табл. 2).

Таблиця 2

Визначення стадії життєвого циклу аграрних підприємств за агрегованим індикатором динаміки (АІД) провідних аграрних підприємствах Полтавського регіону, 2020-2024, 2026 рр.

Агропромислові підприємства	2020		2021		2022	
	АІД, %	Стадія ЖЦ	АІД, %	Стадія ЖЦ	АІД, %	Стадія ЖЦ
ТОВ «Арніка ФІД»	106,31	зрілість підприємства	110,57	зрілість підприємства	57,83	спад підприємства
ПП «Агроєкологія»	104,17	зрілість підприємства	214,55	зростання підприємства	154,11	зростання підприємства
СТОВ «Воскобійники»	68,80	спад підприємства	91,88	спад підприємства	217,27	зростання підприємства
Агропромислові підприємства	2023		2024		2026 (Прогноз)	
	АІД, %	Стадія ЖЦ	АІД, %	Стадія ЖЦ	АІД, %	Стадія ЖЦ
ТОВ «Арніка ФІД»	69,75	спад підприємства	140,06	зростання підприємства	142,71	зростання підприємства
ПП «Агроєкологія»	128,32	зростання підприємства	98,86	спад підприємства	151,92	зростання підприємства
СТОВ «Воскобійники»	173,50	зростання підприємства	99,34	спад	187,24	зростання підприємства

Джерело: складено на основі [1-2; 8-12]

Як бачимо із результату обраним аграрним підприємствам Полтавського регіону в 2026 р. прогнозується зростання підприємства за агрегованим індикатором динаміки.

Графічно прогнозування рівня рентабельності та агрегованого індикатора стадії життєвого циклу провідних аграрних підприємств в стратегії економічного розвитку органічної продукції представлено рис. 1.

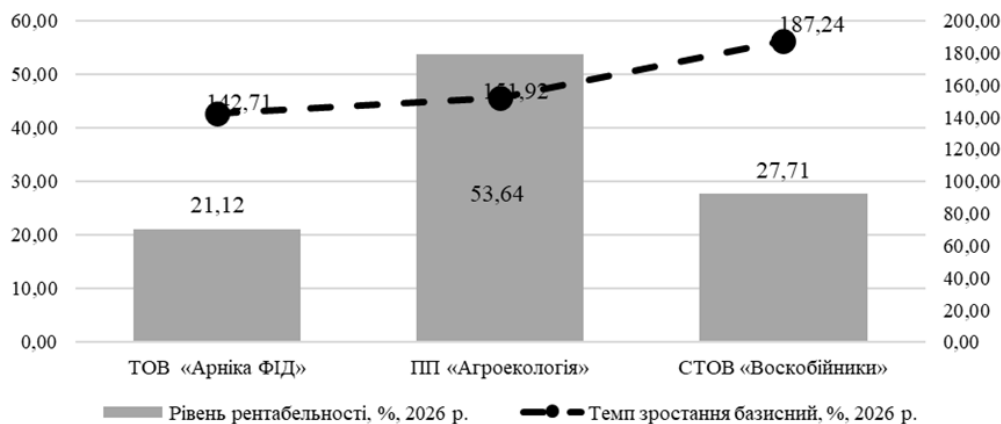

Рис. 1. Прогнозування рівня рентабельності та агрегованого індикатора стадії життєвого циклу провідних аграрних підприємств в стратегії економічного розвитку органічної продукції, 2026 р.

Джерело: складено на основі [1-2; 8-12]

Завершальний етап вивчення стратегії економічного розвитку органічної продукції в аграрних підприємствах – матричний метод ефективності діяльності суб'єкта господарювання та його конкурентоспроможність на ринку.

Матричний метод передбачає:

- комплексну оцінку конкурентоспроможності з використанням сукупності групових критеріїв – товарних, збутових, ринкових, виробничих;
- градацію рівня ефективності діяльності за трьома групами – «нижче середнього», «середній», «вище середнього».

Прикладом матричного методу може бути модифікована матриця Нільсена, в якій:

- прийнята уточнена номенклатура критеріїв конкурентоспроможності;
- якісна оцінка за трьома групами комерційного успіху доповнена кількісною 100-бальною оцінкою, причому в межах кожної категорії, для підвищення точності оцінка дається в інтервалі 0-40 балів для категорії «нижче середнього», 40-70 балів – для категорії «середній», та 70-100 балів для категорії «вище середнього»;

- величина узагальнюючого показника конкурентоспроможності – підсумковий рейтинг визначається з врахуванням коефіцієнтів вагомості групових критеріїв [2].

Груповими критеріями виступають 4 блока, які характеризуються відповідними коефіцієнтами:

- 1 блок – показники ефективності діяльності підприємства (ЕП);
- 2 блок – фінансове положення підприємства (ФП);
- 3 блок – ефективність збуту та просування товару (ЕЗ);
- 4 блок – конкурентоспроможність товару (КТ).

На основі коефіцієнтів вагомості кожного критерію, значень цих критеріїв визначається коефіцієнт конкурентоспроможності підприємства (*ККП*) методом середньозваженої арифметичної:

$$ККП = 0,15ЕП + 0,29ФП + 0,23 ЕЗ + 0,33КТ \quad (1)$$

де *ККП* – коефіцієнт конкурентоспроможності підприємства;

ЕП – значення критерію ефективності діяльності підприємства;

ФП – значення критерію фінансового положення підприємства;

ЕЗ – значення критерію ефективності збуту та просування товару;

КТ – значення критерію конкурентоспроможності товару [2].

Адаптуємо матричний метод – модифікована матриця Нільсена ефективності діяльності суб'єкта господарювання та його конкурентоспроможність на ринку для обраних провідних аграрних підприємств Полтавського регіону, 2020-2024, 2026 рр. (табл. 3-4).

Таблиця 3

Матричний метод – модифікована матриця Нільсена ефективності діяльності суб'єкта господарювання та його конкурентоспроможність на ринку провідних аграрних підприємствах Полтавського регіону, 2020-2024 рр.

Агропромислові підприємства	Показники ефективності діяльності підприємства (ЕП)				
	Відносний показник витрат на одиницю продукції (В)	Відносний показник фондівіддачі (Ф)	Відносний показник рентабельності товару (РТ)	Відносний показник продуктивності праці (ПП)	Комплексний показник ефективності діяльності підприємства (ЕП)
ТОВ «Арніка ФІД»	1,60	8,45	-70,21	401,69	85,38
ПП «Агроєкологія»	10,95	13,60	32,36	124,55	45,37
СТОВ «Воскобійники»	0,73	1,83	40,48	1558,23	400,32

Продовження таблиці 3

Агропромислові підприємства	Фінансове положення підприємства (ФП)					Ефективність збуту та просування товару (ЕЗ)	
	Коефіцієнт автономії (КА)	Коефіцієнт плато-спроможності (КП)	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (КЛ)	Коефіцієнт обіговості обігових засобів (КО)	Комплексний показник фінансового положення підприємства (ФП)	Рентабельність продажу (РП)	Комплексний показник ефективності збуту та просування товару (ЕЗ)
ТОВ «Арніка ФІД»	-0,67	1,66	0,40	-387,05	-96,42	11,71	11,71
ПП «Агроекологія»	1,03	214,04	21,06	0,03	59,04	17,12	17,12
СТОВ «Воскобійники»	0,93	0,05	1,92	1,85	1,19	5,50	5,50

Агропромислові підприємства	Конкурентоспроможність товару (КТ)							Коефіцієнт конкурентоспроможності органічної продукції підприємства (ККП)	Характеристика коефіцієнта конкурентоспроможності органічної продукції підприємства (ККП)
	Якість товару	Коефіцієнт економічної ефективності якості	Рівень товарності, %	Рівень цінової конкурентоспроможності, %	Коефіцієнт прибутковості якості	Коефіцієнт витрат на забезпечення якості	Комплексний показник конкурентоспроможності товару (КТ)		
ТОВ «Арніка ФІД»	85,55	70,21	89,00	16,58	8,19	0,62	45,03	2,40	низький рівень конкурентоспроможності органічної продукції
ПП «Агроекологія»	90,80	13,75	87,70	47,08	58,39	1,37	49,85	44,32	критерій конкурентоспроможності органічної продукції середній
СТОВ «Воскобійники»	89,20	3,53	88,70	14,70	18,17	1,15	35,91	73,51	критерій конкурентоспроможності органічної продукції вище середнього

Джерело: складено на основі [1-2; 8-12]

Слід відмітити, що коефіцієнти провідних аграрних підприємств Полтавського регіону виділених блоків визначені попередньо.

Отже, коефіцієнт конкурентоспроможності органічної продукції підприємства (ККП) в обраних суб'єктів господарювання в прогнозованому 2026 р. зростає, враховуючи вплив коефіцієнтів вагомості групових критеріїв.

Таблиця 4

Матричний метод – модифікована матриця Нільсена ефективності діяльності суб'єкта господарювання та його конкурентоспроможність на ринку провідних аграрних підприємствах Полтавського регіону, 2026 р.

Агропромислові підприємства	Показники ефективності діяльності підприємства (ЕП)				
	Відносний показник витрат на одиницю продукції (В)	Відносний показник фондівіддачі (Ф)	Відносний показник рентабельності товару (РТ)	Відносний показник продуктивності праці (ПП)	Комплексний показник ефективності діяльності підприємства (ЕП)
ТОВ «Арніка ФІД»	2,03	13,16	0,45	412,56	107,05
ПП «Агроекологія»	12,95	15,60	34,81	146,58	52,49
СТОВ «Воскобійники»	0,97	2,07	42,92	1584,03	407,50

Продовження таблиці 4

Агропромислові підприємства	Фінансове положення підприємства (ФП)					Ефективність збуту та просування товару (ЕЗ)	
	Коефіцієнт автономії (КА)	Коефіцієнт плато-спроможності (КП)	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (КЛ)	Коефіцієнт обіговості обігових засобів (КО)	Комплексний показник фінансового положення підприємства (ФП)	Рентабельність продажу (РП)	Комплексний показник ефективності збуту та просування товару (ЕЗ)
ТОВ «Арніка ФІД»	0,05	1,70	0,52	150,64	38,23	14,07	14,07
ПП «Агроєкологія»	1,55	216,20	23,86	0,07	60,42	17,45	17,45
СТОВ «Воскобійники»	1,47	0,27	2,15	2,29	1,55	7,61	7,61

Агропромислові підприємства	Конкурентоспроможність товару (КТ)							Коефіцієнт конкурентоспроможності органічної продукції підприємства (ККП)	Характеристика коефіцієнта конкурентоспроможності органічної продукції підприємства (ККП)
	Якість товару	Коефіцієнт економічної ефективності якості	Рівень товарності, %	Рівень цінової конкурентоспроможності, %	Коефіцієнт прибутковості якості	Коефіцієнт витрат на забезпечення якості	Комплексний показник конкурентоспроможності товару (КТ)		
ТОВ «Арніка ФІД»	88,05	81,79	91,60	17,74	9,45	0,73	48,23	46,29	критерій конкурентоспроможності органічної продукції середній
ПП «Агроєкологія»	95,00	14,26	90,90	53,78	63,31	1,89	53,19	46,96	критерій конкурентоспроможності органічної продукції середній
СТОВ «Воскобійники»	90,30	3,69	89,16	15,04	18,64	1,62	36,41	75,34	критерій конкурентоспроможності органічної продукції вище середнього

Джерело: складено на основі [1-2; 8-12]

В табл. 5 згруповано, проаналізовано та проведено порівняння фактичного коефіцієнта конкурентоспроможності органічної продукції підприємства, прогнозного його значення та коливання.

Таблиця 5

Фактичні та прогнозні значення коефіцієнта конкурентоспроможності органічної продукції провідних аграрних підприємств Полтавського регіону, 2024, 2026 рр.

Агропромислові підприємства	Коефіцієнт конкурентоспроможності органічної продукції підприємства (ККП), 2024 р.	Коефіцієнт конкурентоспроможності органічної продукції підприємства (ККП), 2026 р.	Зростання (зниження), +, -, в.п.
ТОВ «Арніка ФІД»	2,40	46,29	43,89
ПП «Агроєкологія»	44,32	46,96	2,64
СТОВ «Воскобійники»	73,51	75,34	1,83

Джерело: на основі [1-2; 8-12]

Відзначаємо суттєве зростання коефіцієнта конкурентоспроможності органічної продукції ТОВ «Арніка ФІД» в прогнозному 2026 р., може бути наслідком зростання коефіцієнтів якості, стратегічного управління та ефективності діяльності суб'єкта господарювання і ряду виробничо-фінансових факторів впливу на конкурентоспроможність органічної продукції.

Найнижча зміна (збільшення) коефіцієнта конкурентоспроможності органічної продукції спостерігається СТОВ «Воскобійники» на 1,83 в.п., але і в 2024 р., і в 2026 р. критерій конкурентоспроможності органічної продукції суб'єкта господарювання вище середнього.

Графічно фактичні та прогнозні значення коефіцієнта конкурентоспроможності органічної продукції провідних аграрних підприємств Полтавського регіону за останній період представлено на рис. 2.

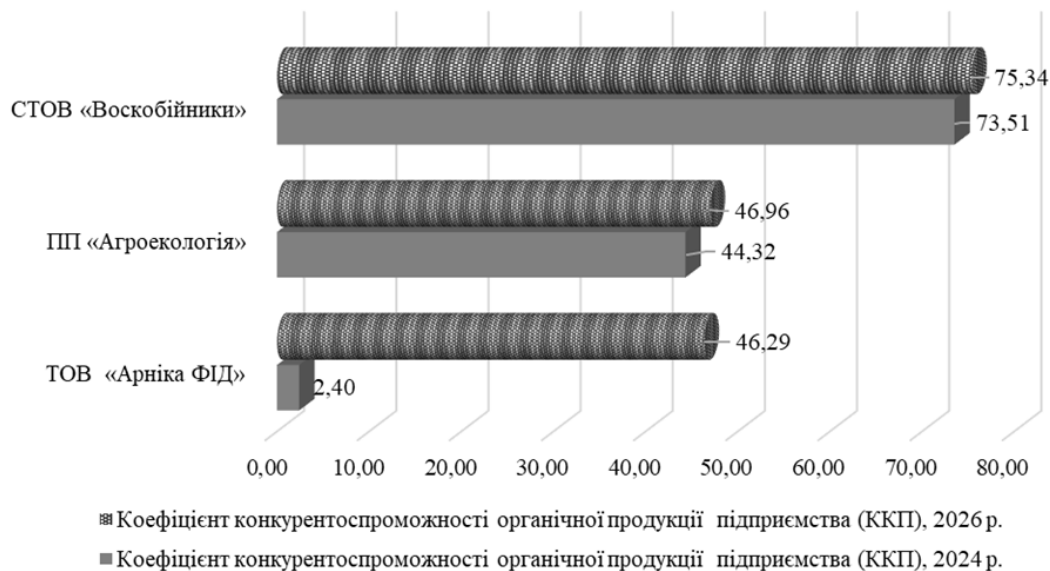

Рис. 2. Фактичні та прогнозні значення коефіцієнта конкурентоспроможності органічної продукції провідних аграрних підприємств Полтавського регіону, 2024, 2026 рр.

Джерело: сформовано на основі [1-2; 8-12]

Отже, проведене поглиблене вивчення діяльності провідних аграрних підприємств Полтавського регіону з використанням статистичної, фінансової інформації, її обробка, застосування економіко-математичного моделювання, прогнозування надає можливість суб'єктам господарювання визначати та втілювати стратегію економічного розвитку органічної продукції, враховуючи складні соціально-економічні умови.

Висновки. У ході проведеного дослідження доведено, що організаційний розвиток бізнесу в умовах цифрової трансформації є ключовим чинником забезпечення ефективного управління змінами в інноваційному органічному виробництві. Встановлено, що цифровізація сприяє підвищенню ефективності управлінських процесів, оптимізації ресурсів, формуванню гнучких еко-структур і зміцненню конкурентних позицій підприємств органічного сектору на ринку.

Розроблений методичний підхід до визначення стадій життєвого циклу аграрних підприємств на основі агрегованого індикатора динаміки дає можливість комплексно оцінити стан розвитку суб'єктів господарювання, виявити тенденції їх зростання або спаду, а також прогнозувати перспективи діяльності. Отримані результати підтверджують, що більшість досліджених підприємств демонструють позитивну динаміку економічного розвитку, зокрема перехід до стадії зростання у прогнозному періоді.

Підтверджено, що управління організаційним розвитком бізнесу на основі цифрової трансформації забезпечує підвищення стійкості підприємницьких еко-структур, зростання ефективності органічного виробництва та зміцнення конкурентних позицій на внутрішньому й зовнішньому ринках. Реалізація інноваційних підходів до управління змінами є необхідною умовою сталого розвитку аграрного сектору та підвищення його інвестиційної привабливості.

Отже, результати дослідження можуть бути використані як методологічна та практична основа для розроблення стратегій цифрової модернізації органічного виробництва, удосконалення системи управління підприємницькими еко-структурами та формування ефективної моделі економічного зростання в умовах інноваційно-орієнтованої економіки.

Література

1. Білич А. Арніка. URL: <https://latifundist.com/kompanii/706-arnika>
2. Болоховська А. Тренд на органічне в Україні: як розвивається та що пропонує ринок. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/18/708903/>
3. Гнатенко І. А. Специфічні проблеми оцінювання партнерської взаємодії малих і великих

виробничих підприємств. *Український соціум*. 2014. № 4. С. 104-112.

4. Гнатенко І. А. Удосконалення державної підтримки суб'єктів малого підприємництва з урахуванням критеріїв економічної безпеки. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2014. Вип. 8 (7) С. 78-80.

5. Зось-Кіор М. В., Мірошніченко О. О. Розвиток інноваційного потенціалу аграрних суб'єктів підприємницької діяльності *Агросвіт*. 2020. № 5. С. 3–10.

6. Зось-Кіор М. В., Семенюта М. В. Система оцінки персоналу підприємства в конкурентних умовах ведення бізнесу. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7648>.

7. Какурінов К. В., Чернікова Н. М., Долина Р. М. Цифрові технології в управлінні маркетинговою діяльністю підприємства. *Вісник Полтавського державного аграрного університету (Серія «Економіка, управління та фінанси»)*. 2024. Випуск 2. С. 36-43.

8. ПП «Агроекологія». URL: <https://opendatabot.ua/c/24089080>

9. СТОВ «Воскобійники»: фінансова аналітика. URL: <https://clarity-project.info/edr/03770721/finances>

10. ТОВ «АРНІКА ФІД»: бухгалтерська звітність і фінансовий аналіз. URL: https://zvitnist.com/41427052_TOVARYSTVO_Z_OBMEZHENOUDPOVDALNSTU_ARNIKA_FID

11. ТОВ «АРНІКА ФІД»: експрес аналіз. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/41427052/

12. ТОВ «АРНІКА ФІД»: фінансова аналітика. URL: <https://clarity-project.info/edr/41427052/finances>

13. Чернікова Н. М., Жадан О. А., Пінченко О. С. Управління компетентностями персоналу підприємства в умовах цифрових змін. *Вісник Полтавського державного аграрного університету (Серія «Економіка, управління та фінанси»)*. 2025. Випуск 3. С. 3-11.

14. Voronko-Nevidnycha T., Kravchenko N, Grabovsky V. Development management as a key aspect of achieving sustainable development goals. *Management of the 21st century: globalization challenges*. Issue 3: collective monograph / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2021. P. 103–109.

15. Voronko-Nevidnycha T., Sirenko O. Interconnection of social and economic components of sustainable development of the agrarian sphere. *Management of the 21st century: globalization challenges: monog.* Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 228–234.

References

1. Bilych, A. (n.d.). *Arnika*. Retrieved from <https://latifundist.com/kompanii/706-arnika>
2. Bolokhovska, A. (2024, January 18). *Trend on organic products in Ukraine: How the market is developing and what it offers*. Retrieved from <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/18/708903/>
3. Hnatenko, I. A. (2014). Specific problems of evaluating the partnership interaction of small and large manufacturing enterprises. *Ukrainian Society*, (4), 104–112.
4. Hnatenko, I. A. (2014). Improving state support for small business entities taking into account economic security criteria. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series “Economic Sciences”*, 8(7), 78–80.
5. Zos-Kior, M. V., & Miroshnychenko, O. O. (2020). Development of the innovation potential of agrarian business entities. *Agrosvit*, (5), 3–10.
6. Zos-Kior, M. V., & Semeniuta, M. V. (2020). The system of personnel evaluation at an enterprise under competitive business conditions. *Efficient Economy*, (2). Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7648>
7. Kakurinov, K. V., Chernikova, N. M., & Dolyna, R. M. (2024). Digital technologies in the management of a company's marketing activities. *Bulletin of Poltava State Agrarian University (Series “Economics, Management and Finance”)*, (2), 36–43.
8. PE “Ahroekolohiia”. (n.d.). Retrieved from <https://opendatabot.ua/c/24089080>
9. STOV “Voskobiinyky”: Financial analytics. (n.d.). Retrieved from <https://clarity-project.info/edr/03770721/finances>
10. LLC “ARNIKA FID”: Accounting reporting and financial analysis. (n.d.). Retrieved from https://zvitnist.com/41427052_TOVARYSTVO_Z_OBMEZHENOUDPOVDALNSTU_ARNIKA_FID
11. LLC “ARNIKA FID”: Express analysis. (n.d.). Retrieved from https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/41427052/

12. LLC “ARNIKA FID”: Financial analytics. (n.d.). Retrieved from <https://clarity-project.info/edr/41427052/finances>

13. Chernikova, N. M., Zhadan, O. A., & Pinchenko, O. S. (2025). Personnel competence management under conditions of digital change. *Bulletin of Poltava State Agrarian University (Series “Economics, Management and Finance”)*, (3), 3–11.

14. Voronko-Nevidnycha, T., Kravchenko, N., & Grabovsky, V. (2021). Development management as a key aspect of achieving sustainable development goals. In I. Markina (Ed.), *Management of the 21st century: Globalization challenges* (Issue 3, pp. 103–109). Prague: Nemoros s.r.o.

15. Voronko-Nevidnycha, T., & Sirenko, O. (2020). Interconnection of social and economic components of sustainable development of the agrarian sphere. In I. Markina (Ed.), *Management of the 21st century: Globalization challenges* (pp. 228–234). Prague: Nemoros s.r.o.